UiT Norges arktiske universitet

Årsrapport 2018

Universitetets klagenemnd

UiT Norges arktiske universitet

Forord

Årsrapporten for universitetets klagenemnd 2018 er den tjuende årsrapporten siden klagenemnda ble opprettet i 1990. Årsrapporten er utarbeidet av Seksjon for studieadministrasjon (tidligere Avdeling for utdanning), som er sekretariat for klagenemnda.

Det er et mål at årsrapporten skal fungere som et tilsynsredskap for universitetsstyret, i den forstand at den kan være med på å gi styret et innblikk i sakene som klagenemnda behandler, og i kvaliteten på saksbehandlingen ved UiT. Et annet mål med årsrapporten er at den skal gi fakulteter og saksbehandlere veiledning om klagenemndas praksis på de ulike saksområdene.

I rapporten framgår klagenemndas sammensetning og møtevirksomhet i 2018.

I tidligere årsrapporter har vi gitt en sammenfattende beskrivelse av hver enkelt sak, og av klagenemndas vurdering av den. Fra og med rapporten fra 2015 har vi isteden gitt en *skjematisk oversikt* over klagenemndas saker på ulike saksområder med nøkkelinformasjon om hver enkelt sak. Gjennom årstallsstatistikker og kommentarer til disse har vi forsøkt å synliggjøre utviklingen i nemndas virksomhet. Videre har vi kommentert og forsøkt å analysere de seneste tydelige utviklingstrekkene ved klagenemndas saker.

Seksjon for studieadministrasjon

23. august 2019

Kjersti Dahle
seksjonsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Innholdsfortegnelse

Regelverk 3
Klagenemnda ved UiT - Norges arktiske universitet 5
Klagenemndas funksjon 5
Klagenemndas sammensetning 5
Antall møter 6
Klagesaker 7
Totalt antall klagesaker, samt utfall 7
Antall avvisninger 8
Antall avslag og medhold 8
Saker hvor klagen ble tatt til følge 9
Fordeling på ulike saksfelt 12
Fordeling på det enkelte fakultet/avdeling: 13
Behandlingstid for klagesaker 14
Disiplinærsaker 15
Totalt antall disiplinærsaker, samt reaksjon 15
Fuskesaker 15
Andre disiplinærsaker 17
Klager over vedtak fattet i disiplinærsaker 18
Behandlingstid for disiplinærsaker 18

Regelverk

Utdrag fra lov om universitetet og høyskoler

Kapittel 5. Klage

§ 5-1. Klagenemnd og særskilte nasjonale klageorgan

(1) Universiteter og høyskoler skal opprette en klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak og, etter styrets bestemmelse, andre klagesaker for kandidatene.

(2) Klagenemnda skal ha fem medlemmer med personlige varamedlemmer. Leder og varamedlem for leder skal fylle de lovbestemte krav for lagdommere. Leder og varamedlem for leder skal ikke være ansatt ved institusjonen. To av medlemmene skal være studenter.

(3) Representanter for institusjonens eier eller medlem av institusjonens styre kan ikke være medlem av klagenemnda.

(4) Klagenemnda er vedtaksfør når lederen eller varamedlem for leder og to andre medlemmer er til stede.

(5) Klagenemndas vedtak i klagesaker kan ikke påklages.

(6) Departementet kan gi forskrift om saksbehandlingen i klagesaker.

(7) Departementet kan opprette særskilte nasjonale klageorgan som skal behandle klager over enkeltvedtak for bestemte områder og over avgjørelser etter offentleglova.

Regler om klagenemnda ved UiT - Norges arktiske universitet

Vedtatt av Styringsgruppa for fusjonsprosessen 30.10.2008 i sak SG 39/08 med hjemmel i lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 5-1.

I. Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet skal ha en sentral klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak og andre saker fra studentene som beskrevet i punkt III.

II. Klagenemnda skal ha fem medlemmer med personlige varamedlemmer oppnevnt av universitetsdirektøren. Leder og varamedlem for leder skal fylle de lovbestemte krav for lagdommere. De skal ikke være tilsatt ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet. To av medlemmene skal være vitenskapelig ansatte ved universitetet, og to skal være studenter. Studentrepresentantene oppnevnes med ett års funksjonstid. De øvrige medlemmene oppnevnes med tre års funksjonstid.

Medlem av universitetsstyret kan ikke være medlem av klagenemnda. Medlem som har medvirket ved saksbehandlingen eller avgjørelse i det påklagde saksforhold, kan ikke delta ved behandling av klage over dette i klagenemnda.

Et medlem med varamedlem(mer) blir sittende inntil nytt medlem er oppnevnt, selv om funksjonstiden er utløpt. Et medlem fortsetter også til behandlingen av påbegynte saker er avsluttet.

III. Klagenemnda behandler følgende saker:

a. Klager over enkeltvedtak som gjelder studenter og søkere til studier ved Universitetet i Tromsø, herunder klage på avgjørelse om opptak, permisjon, tildeling av grad eller vitnemål, tap av studierett og lignende.
b. Klager over formelle feil ved eksamen, sensur og arbeidskrav, jf. lov om universiteter og høyskoler § 5-2.
c. Saker etter lov om universiteter og høyskoler §§ 4-7 annullering av eksamen eller prøve, 4-8 utestenging og bortvisning, 4-9 femte ledd utestenging grunnet straffbare forhold og 4-10 utestenging etter sikkerhetsvurdering.

IV. Avgjørelsen skjer i møte. Nemnda avgjør om det er grunn til å innkalle klageren og den eventuelle motpart til å møte for nemnda eller til å innhente uttalelser fra andre instanser.

V. Klagenemnda er vedtaksfør når lederen eller varamedlem for leder og to andre medlemmer er til stede. Nemndas avgjørelser i saker under punkt III bokstav a og b kan ikke påklages.

VI. Avdeling for utdanning er sekretariat for klagenemnda.

VII. Reglene gjelder fra 1.1.2009.

Klagenemnda ved UiT - Norges arktiske universitet

Klagenemndas funksjon

Universitetet er pålagt å opprette en klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak og, etter universitetsstyrets bestemmelse, andre klagesaker for kandidatene, jf. lov om universiteter og høyskoler § 5-1 første ledd. Universitetets klagenemnd, som erstattet tidligere styrets klagenemnd, trådte i virksomhet 1.1.2006.

Det går frem av regler om klagenemnda ved UiT – Norges arktiske universitet pkt. III at universitetets klagenemnd behandler klager over enkeltvedtak som gjelder studenter og søkere til studier ved universitetet, og klager over formelle feil ved eksamen og prøver. Videre treffer klagenemnda vedtak i første instans i saker om disiplinære reaksjoner mot studenter. Dette er saker om annullering og utestenging etter fusk på eksamen, saker om utestenging fra praksis grunnet straffbare forhold, utestenging etter skikkethetsvurdering og bortvisning på grunn av grovt forstyrrende opptreden. Videre gjelder dette saker om inndragning av vitnemål, annullering og nektelse av adgang til norske utdanningsinstitusjoner etter bruk av falsk dokumentasjon i forbindelse med opptak.

Klager over enkeltvedtak som gjelder Ph.d.-studenter behandles også av klagenemnda.

Etter avtale med The University Centre in Svalbard (UNIS), behandler også klagenemnda klager over enkeltvedtak som gjelder studenter ved UNIS.

Klager over opptak som gjøres innenfor den nasjonale opptaksmodellen for grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler som organiseres av Samordna opptak, behandles av Nasjonal klagenemnd etter forskrift om opptak til høyere utdanning kapittel 8. Nemnda er oppnevnt av Kunnskapsdepartementet og sekretariatet ligger til Samordna opptak.

I disiplinærsaker der vedtak i første instans treffes av Universitetets klagenemnd, er det Felles klagenemnd som er klageinstans. Dette følger av forskrift om felles klagenemnd for behandling av klagesaker etter lov om universiteter og høyskoler § 4-7 til § 4-10. Nemnda er oppnevnt av Kunnskapsdepartementet og sekretariatet ligger til Samordna opptak.

Klagenemndas sammensetning

Klagenemndas sammensetning følger av universitets- og høyskoleloven § 5-1 og av regler om klagenemnda ved UiT – Norges arktiske universitet pkt. II. Nemnda skal bestå av fem medlemmer oppnevnt av universitetsdirektøren; en leder som fyller de lovbestemte krav for lagdommere og som ikke er tilsatt ved universitetet, to vitenskapelig ansatte og to studentrepresentanter. I tillegg oppnevnes vararepresentanter. Sekretariat for klagenemnda i 2018 var Seksjon for studieadministrasjon (tidligere Avdeling for utdanning).

I 2018 har Universitetets klagenemnd bestått av:

Leder: Inger Bonnie Gjerde, dommer i Nord-Troms tingrett

Personlig vararepresentant: Sidsel Sund Olsen, dommer i Nord-Troms tingrett

Vitenskapelig representant: Merethe Giertsen, førstelektor, Fakultet for idrett, reiseliv og sosialfag

Vitenskapelig representant: Dag Coucheron, førsteamanuensis, Det helsevitenskaplige fakultet

Vara vitenskapelig representant: Hilde Marie Pettersen, førsteamanuensis, Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning

Vara vitenskapelig representant: Per Jenssen, universitetslektor, Fakultet for idrett, reiseliv og sosialfag

Studentrepresentant: Vetle Langedahl

Studentrepresentant: Christian Hauge, Mathias Agaze

Vara studentrepresentant: Jens Rudi Solbakken

Vara studentrepresentant: Cecilie Mathisen

Vara studentrepresentant: Patrick Oware

Leder og vararepresentant for leder har funksjonstid til 30. juni 2021, og de vitenskapelige representantene og deres vararepresentanter er oppnevnt til 22. januar 2020. Studentrepresentantene og deres vararepresentanter var oppnevnt ut 2018.

Sekretariat: Juridisk rådgiver Hilde Berntsen har vært sekretær for klagenemnda, og har i hovedsak forberedt saker om uregelmessigheter ved eksamen og saker innen studieadministrasjonen. Seniorrådgiver Siv Forså Østerud har forberedt saker om uregelmessigheter ved eksamen, saker innen studieadministrasjonen og saker om merknad i politiattest. I tillegg har jusstudentene Margit Ramberg og Henriette Winther Kjærvik forberedt saker for klagenemnda i forbindelse med at de ble deltidsansatt ved Avdeling for utdanning. Saker som gjelder doktorgradsforvaltningen har vært forberedt av seniorrådgiver Olaug Husabø fra Avdeling for forskning og utviklingsarbeid. Saksfremlegg godkjennes av seniorrådgiver Joakim Bakkevold etter fullmakt.

Antall møter

Klagenemnda avholdte 10 møter i 2018, mot 8 møter i 2017. Ett av møtene i 2018 var et særskilt møte for å behandle en sak om skikkethetsvurdering.

Klagesaker

Totalt antall klagesaker, samt utfall

Begrepet *totalt antall klagesaker* betyr i denne sammenhengen det totale antallet klagesaker som klagenemnda har truffet vedtak i gjennom et år. Vedtak i disiplinærsakene, samt klage over vedtak i disiplinærsakene, er ikke tatt med i denne kategorien.

Klagenemnda behandlet totalt 69 klagesaker i 2018. Av disse ble 7 saker gitt medhold, 57 saker ble gitt avslag og 5 saker ble avvist. Alle vedtakene var enstemmige.

Til sammenligning behandlet klagenemnda 75 klagesaker i 2017 og 68 klagesaker i 2016. Antall klagesaker i 2015 var rekordhøyt, med hele 93 klagesaker. Saksmengden har imidlertid stabilisert seg. Tabellen under viser utviklingen i antallet klagesaker de siste 17 årene:

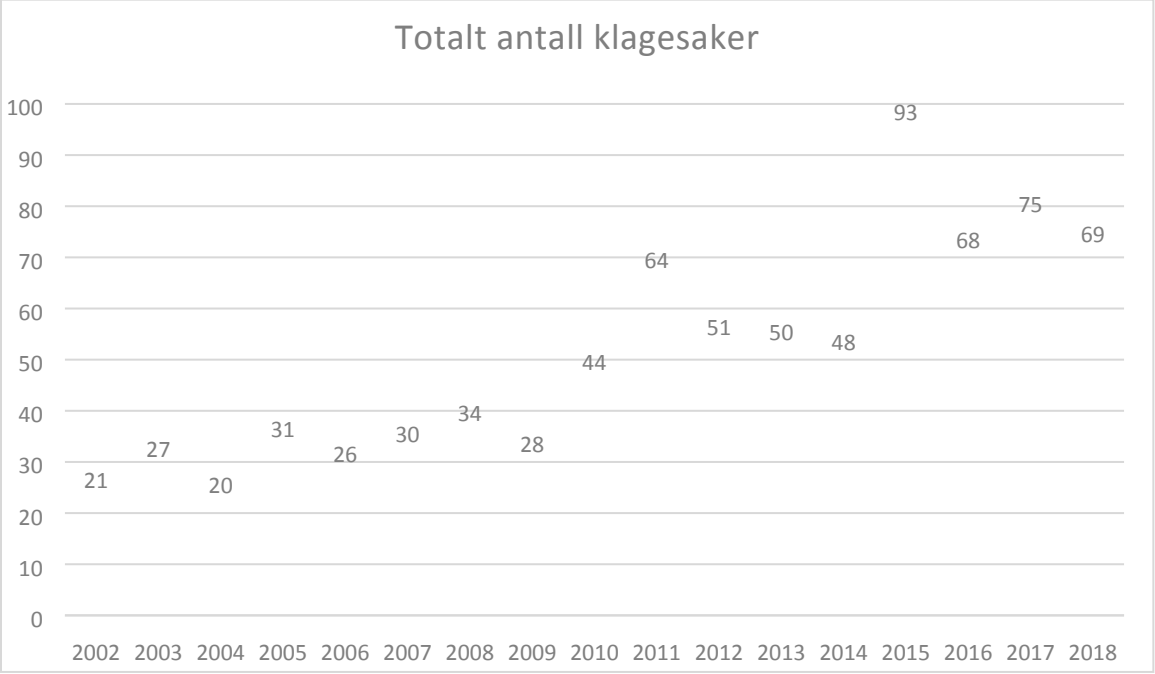

Svingninger fra år til år kan i stor grad skyldes tilfeldigheter, og tallmaterialene kan derfor være et usikkert grunnlag for analyse. Det er likevel mulig å se noen tendenser utfra det foreliggende materialet.

Statistikken viser at det har vært en økning i det totale antall klagesaker de siste fire årene. Studenttallet har økt i samme periode, og økningen i antall klagesaker må sees i sammenheng med dette. Høsten 2009 var antallet registrerte studenter 8 373. Høsten 2018 var antallet 17 877.

Det reelle antallet klagesaker ved universitetet kan imidlertid være langt høyere enn de sakene som kommer til klagenemnda. Dette skyldes for det første at noen typer klager skal behandles av andre organ. For eksempel skal klager over opptak til grunnstudier behandles av Nasjonal klagenemnd. For det andre vil det totale antall klagesaker ved institusjonen være høyere enn tallene fra klagenemnda viser, da det enkelte vedtaksorgan har myndighet til å omgjøre egne vedtak. Dersom vedtaket blir omgjort av førsteinstans, går ikke saken videre til klagenemnda, heller ikke som orienteringssak. Det finnes derfor ingen oversikt over hvor mange klager som er tatt til følge i førsteinstans.

Antall avvisninger

I 2018 traff klagenemnda vedtak om å avvise fem av de innkomne klagene. Det følger av forvaltningsloven at dersom vilkårene for å behandle en klage ikke foreligger, skal klagenemnda treffe vedtak om å avvise saken. Fire avvisningsvedtak ble begrunnet med at klagen var fremsatt etter klagefristen. Det femte avvisningsvedtaket gjaldt klage over formelle feil ved eksamen, hvor klagenemnda vurderte det slik at forholdene det ble klaget over ikke hadde tilknytning til eksamensgjennomføringen, og derfor ikke kunne klages over etter universitets- og høyskoleloven § 5-2.

Antall avslag og medhold

I 2018 ble 7 klager tatt til følge, noe som tilsvarer 10 % av det totale antallet klagesaker. Til sammenligning var det 9 % medhold i 2017, 16 % medhold i 2016 og 8 % medhold i 2015.

57 klager ble ikke tatt til følge, noe som tilsvarer 83 % av det totale antallet klagesaker. Tabellen under viser andel saker hvor klagenemnda ikke har tatt klage til følge. Det er inntatt statistikk for de siste 17 årene.

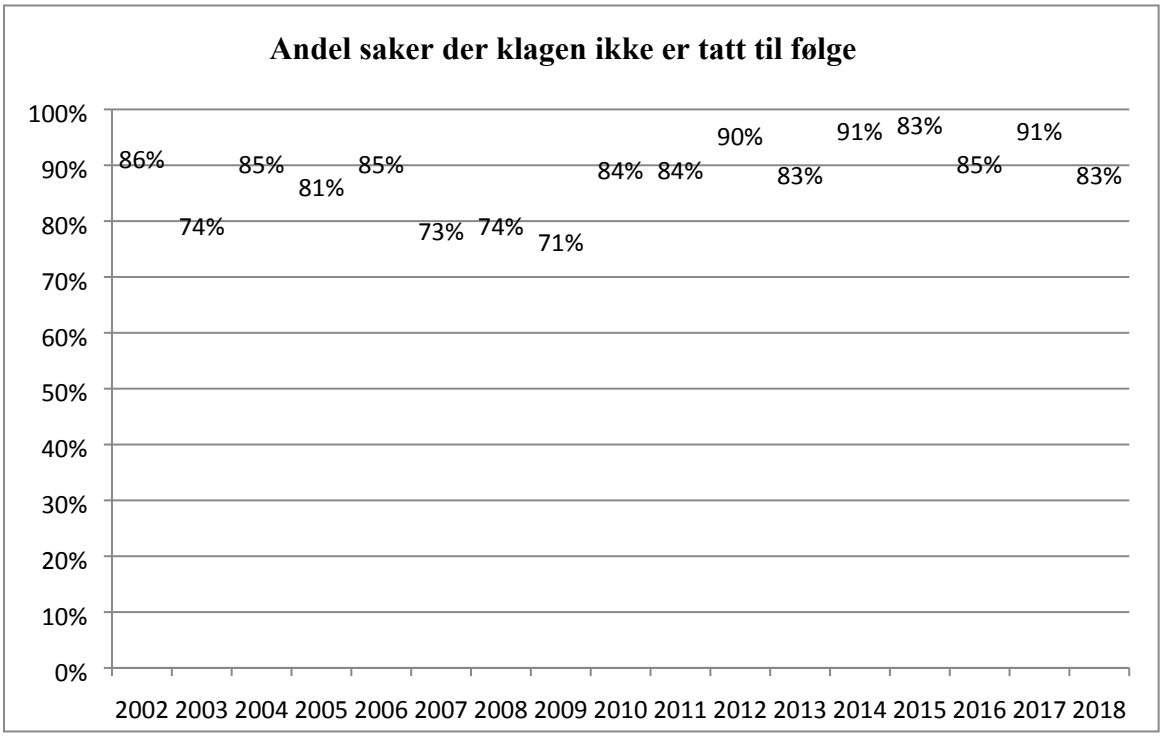

Generelt må det kunne konstateres at avslagsprosenten har vært gjennomgående høy i hele perioden, og at den har ligget på et relativt jevnt nivå.

En lav medholdsprosent oppfattes som positivt i den forstand at det gir uttrykk for at de vedtak som er truffet av førsteinstans likevel var korrekte, og for at klagenemnda støtter det forvaltningsskjønnet som er utøvd. Til tross for dette har klagenemnda erfart at saksbehandlingen gjort av førsteinstans er av varierende kvalitet. Det bemerkes at det i mange saker påvises saksbehandlingsfeil som ikke fremkommer av statistikken. Når en saksbehandlingsfeil ikke kan ha virket inn på vedtakets innhold

er vedtaket likevel gyldig. Statistikken over medholds- og avslagsprosent gir således ikke et fullverdig bilde av omfanget av saksbehandlingsfeil som påvises av klagenemnda.

Nedenfor gjengis en tabell over både totalt antall klagesaker, antall avslag, medhold, avvisninger og dissenser. I 2018 var samtlige vedtak enstemmige.

År	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Totalt antall	28	44	64	51	50	49	93	68	75	69
Antall avslag	20	37	54	46	40	42	82	57	66	57
Antall medhold	6	5	3	4	8	4	7	10	7	7
Antall avvisninger	2	2	7	1	2	3	4	1	2	5
Antall dissens	4	0	0	0	0	0	5	2	1	0

Saker hvor klagen ble tatt til følge

Den første klagen som ble tatt til følge var i sak K 85/18 om klage over avslag på søknad om dispensasjon fra tregangerregelen i et emne på bachelorprogrammet i sykepleie. Studenten hadde avlagt eksamen tre ganger uten å bestå. Institutt for helse- og omsorgsfag inndro studentens studierett med informasjon om at hun kunne søke om dispensasjon fra tregangerregelen. Studenten søkte om dispensasjon på bakgrunn av at hun hadde lungebetennelse under tredje eksamensforsøk. Studenten viste til leggerklæring. Instituttet avslo søknaden, og mente hun skulle ha trukket seg fra eksamen og levert legeerklæring innen 48 timer jf. eksamensforskriften § 17. Studenten klagde på avslaget, og viste blant annet til at hun var syk under eksamen, og at resultatene fra de medisinske prøvene kom noen dager etter eksamen ble avholdt. Hun viste også til ny legeerklæring hvor det blant annet fremgår at grunnen til at studenten ikke leverte legeerklæring innen 48 timer etter eksamen var at hun tenkte å bruke erklæringen i forbindelse med søknad om å ta eksamen en fjerde gang. Instituttet opprettholdt avslaget, og viste blant annet til at de ønsker å forebygge at studentene kan omgå reglene om adgang til eksamen. Klagenemnda kom til at det var dokumentert tungtveiende grunner til at eksamen i emnet ikke var bestått jf. eksamensforskriften § 25. Klagenemnda bemerket at trekk fra eksamen og dispensasjon fra tregangerreglene er to ulike regelsett, og at studenten ikke er avskåret fra å søke om dispensasjon fra tregangersregelen selv om vedkommende ikke har oppfylt vilkårene i eksamensforskriften § 17 om rett til utsatt eksamen. Studenten fikk dermed et fjerde forsøk på å bestå eksamen, samt studieretten tilbake.

I sak K 86/18 klagde studenten over avslag på søknad om opptak til master i Technology and Safety in the High North. Søknaden ble avslått med den begrunnelse at studenten ikke hadde gjennomsnittskarakter C eller bedre fra sin bachelorgrad. Studenten klagde, og anførte at det tidligere år var blitt tatt opp studenter til masterprogram fra andre studieretninger med lavere karakter enn C. Institutt for ingeniørvitenskap og sikkerhet viste til at studenten hadde et gjennomsnitt midt mellom C og D, noe som klart er under kravet, og de var ikke kjent med at det

tidligere hadde blitt gjort unntak. Klagenemnda kom til at studenten hadde gjennomsnittskarakteren 2,5 etter utregningsmetoden A=5, B=4, C=3, D=2 og E=1. Etter normale avrundingsregler skal det rundes opp til 3, som vil si karakteren C. Opptakskravet om karakter C eller bedre var dermed oppfylt.

I sak K 102/18 klagde studenten over avslag på søknad om dispensasjon fra tregangerregelen i et emne på bachelorprogrammet i sykepleie. Studenten hadde avlagt eksamen tre ganger uten å bestå. Studenten søkte om et fjerde forsøk på bakgrunn av sykdom dokumentert ved legeerklæring. Institutt for helse- og omsorgsfag avslo søknaden med den begrunnelse at legeerklæringen bekrefter sykdom, men gir ikke konkret informasjon om sammenhengen mellom sykdommen og studentens prestasjon under hennes tredje eksamensforsøk. Studenten klagde på avslaget, og viste til ny legeerklæring hvor det ble bekreftet at studenten var syk i eksamensperioden. Instituttet opprettholdt avslaget, og bemerket at det ikke skal være anledning til å vente til sensuren foreligger med å levere legeerklæring. Klagenemnda kom til at det var dokumentert tungtveiende grunner til at eksamen i emnet ikke var bestått jf. eksamensforskriften § 25. Klagenemnda bemerket at trekk fra eksamen og dispensasjon fra tregangerreglene er to ulike regelsett, og at studenten ikke er avskåret fra å søke om dispensasjon fra tregangersregelen selv om vedkommende ikke har oppfylt vilkårene i eksamensforskriften § 17 om rett til utsatt eksamen. Studenten fikk dermed et fjerde forsøk på å bestå eksamen.

I sak K 105/18 klagde studenten over avslag på søknad om dispensasjon fra tregangerregelen i et emne på bachelorprogrammet i sykepleie. Studenten hadde avlagt eksamen tre ganger uten å bestå. Studenten søkte om et fjerde forsøk på bakgrunn av at han under siste eksamensforsøk fikk et illebefinnende som medførte at han presterte under hans nivå. Institutt for helse- og omsorgsfag avslo søknaden med den begrunnelse at man ved sykdom på eksamensdagen må trekke seg fra eksamen og levere legeerklæring innen 48 timer jf. eksamensforskriften § 17. Det ble vist til at studentens legeerklæring var fremskaffet på eksamensdagen, men levert to uker senere. Instituttet inndro videre studentens studierett på bakgrunn av at han hadde brukt tre eksamensforsøk uten å bestå. Studenten klagde på avslaget, og mente det måtte tas hensyn til at han hadde dokumentert sin helsetilstand. Instituttet opprettholdt avslaget, og bemerket at det ikke skal være anledning til å vente til sensuren foreligger med å levere legeerklæring. Klagenemnda kom til at det var dokumentert tungtveiende grunner til at eksamen i emnet ikke var bestått jf. eksamensforskriften § 25. Klagenemnda bemerket at trekk fra eksamen og dispensasjon fra tregangerreglene er to ulike regelsett, og at studenten ikke er avskåret fra å søke om dispensasjon fra tregangersregelen selv om vedkommende ikke har oppfylt vilkårene i eksamensforskriftens § 17 om rett til utsatt eksamen. Studenten fikk dermed et fjerde forsøk på å bestå eksamen, samt studieretten tilbake.

I sak K 107/18 klagde studenten over avslag på søknad om dispensasjon fra tregangerregelen i et emne på profesjonsstudiet i medisin. Studenten søkte om et sjette forsøk på å bestå eksamen. Hun begrunnet søknaden blant annet med vanskelige forhold innad i familien. Det helsevitenskapelige fakultetet avslo søknaden. Fakultetet viste til at hun hadde fått dispensasjon på lignende grunnlag tidligere, og mente hun denne gang ikke hadde dokumentert nye forhold som kan ha hatt innvirkning på eksamen. Studenten klagde på avslaget. I klagen viste hun i tillegg til et poliklinisk notat som viste at hun hadde en kronisk sykdom som medfører at hun er mer trøtt enn andre. Klagenemnda la vekt på sykdommen som var dokumentert, og bemerket at man har adgang til å søke om dispensasjon på

samme grunnlag som tidligere. Klagenemnda kom til at studenten samlet sett hadde dokumentert tungtveiende grunner til at eksamen ikke er bestått jf. eksamensforskriften § 25.

I sak K 114/18 klagde studenten over vedtak om inndragning av studierett på et bachelorprogram ved Det helsevitenskapelige fakultet. Studenten hadde fått innvilget et fjerde forsøk på å bestå eksamen i et emne. Hun meldte seg opp til eksamen som ble avholdt 20. september 2018, men møtte ikke opp. Institutt for helse- og omsorgsfag inndro dermed studieretten hennes. Studenten klagde på inndragelsen, og anførte at hun var i fødselspermisjon, og hadde avtalt med fakultetet at hun skulle flyttes til kull 2020. Under klagebehandlingen viste instituttet til at studenten hadde vært registrert med permisjon frem til 8. oktober 2018, men at hun selv semesterregistrerte seg og meldte seg opp til eksamen som ble avholdt 20. september 2018 uten å møte opp. Klagenemnda mente forholdene talte for at studenten feilaktig hadde trodd at hun måtte melde seg opp til eksamen i emnet som følge av at permisjonstiden hennes var ferdig i løpet av det inneværende semesteret. Klagenemnda viste til at det fremkommer av UiT sine nettsider at studenter som er i permisjon bare deler av semesteret må registrere seg innen den ordinære fristen som var 1. september. Dette førte sannsynligvis til misforståelse hos studenten. Klagenemnda kom etter en konkret helthetsvurdering til at studenten hadde sitt fjerde eksamensforsøk i behold, og at hun fikk studieretten tilbake.

I sak K 115/18 klagde to studenter over formelle feil ved eksamen i emnet SYP-1031 *Grunnleggende farmakologi, legemiddelregning og –håndtering* våren 2018. Tillitsvalgt klagde først på vegne av medstudenter som reagerte på at man hadde fått to forskjellige svar på en oppgave: 3.78 og 3.79 mmol. Etter sensurering og offentliggjøring av eksamensresultatene informerte Institutt for helse- og omsorgsfag studentene at svarene 3.77, 3.78 og 3.79 mmol skulle anses riktig. To studenter klagde så over formelle feil. De reagerte på at ny sensorveiledning godtok flere ulike svar grunnet uklar oppgavetekst. Videre anførte studentene at det forelå en formell feil ved at det kun ble benyttet intern sensor ved den nye sensuren etter at det ble bestemt at flere svar ble godkjent. Studentene mente dette stred mot eksamensforskriften § 39 som krever at det benyttes minst en ekstern sensor ved ny sensur. Instituttet tok ikke klagen til følge, og opplyste at det ble akseptert ulike svar til oppgaven på grunn av at studenter ved UiT i Hammerfest hadde fått godkjent disse tre svarene. Instituttet mente at dette også måtte gjelde ved UiT i Tromsø for å sikre likebehandling. Instituttet mente videre at UiT er ansvarlig for sensorveiledningen, og at det ikke er eksterne sensorers ansvar å endre denne. Det var ikke nødvendig å kontakte ekstern sensor for å avklare tolkningsspørsmål vedrørende studenters besvarelse siden de tre godkjente svarene var eksakte tall. Klagenemnda kom til at det ikke var en formell feil at tre ulike svar ble godkjent. Klagenemnda kom imidlertid til at det var en formell feil at det ikke ble benyttet ekstern sensor ved ny gjennomgang av eksamensbesvarelsene, da det i realiteten var tale om ny sensur. Det kunne videre ikke utelukkes at manglende ekstern sensor ved ny sensurering av samtlige eksamensbesvarelser kunne hatt betydning for bedømmelsen av kandidatenes prestasjon. Sensurvedtaket for studentene ble opphevet, og det ble vedtatt at det skulle gjennomføres en ny klagesensur jf. uhl. § 5-2 annet ledd annet punktum.

Fordeling på ulike saksfelt

Nedenfor følger en oversikt over fordelingen av ulike sakstyper i 2018. For å vise en utvikling har vi tatt med tilsvarende tall fra årene 2013-2017.

Saksfelt	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Opptak	21	25	49	27	25	21
Adgang til eksamen	9	3	11	10	13	9
Særskilt tilrettelegging	1	0	2	1	3	2
Formelle feil	9	13	11	15	19	21
Andre forhold	10	8	20	15	15	16

Opptakssaker

Universitetets klagenemnd behandler kun klagesaker i forbindelse det lokale opptaket, da klager over avslag på opptak til grunnutdanninger som nevnt behandles av Nasjonal klagenemnd.

Den tidligere nevnte markante økningen av klagesaker i 2015 gjaldt særlig opptakssaker. Økningen av antall opptakssaker i 2015 ble særskilt kommentert i årsrapportene fra 2015 og 2016. I de tre påfølgende årene har vi sett en stabilisering av antall opptakssaker. Dette kan ha sammenheng med bedre rutiner i saksbehandlingen som medfører færre saksbehandlingsfeil og dermed færre klager. I 2018 ser vi faktisk det laveste antall opptakssaker siden 2013.

Årsaken til at søkere klager over avslag på opptak vil variere, og vil ikke alltid være lett å fastslå. En årsak kan ganske enkelt være at utfallet av opptakssakene er viktig for søkerne, noe som tilsier at det på generelt grunnlag vil være vanskelig å få ned antall klagesaker ytterligere. Videre så vi at en høy andel av klagesakene innen opptak i 2018 omhandlet søknad på bakgrunn av realkompetanse, særlig til studiet desentralisert sykepleie. Opptak på bakgrunn av realkompetanse er skjønnsmessig, og vil naturlig nok kunne resultere i at søker velger å klage på avslag. Her bør gode begrunnelser for avslag etterstrebes, slik at søker forstår vurderingen som er gjort og slår seg til ro med det.

Det bemerkes at et relativt lavt antall søkere velger å klage på avslag på opptak. I 2018 mottok UiT omtrent 20 000 søknader i forbindelse med lokalt opptak. Omtrent 10 000 søkere fikk avslag. Av disse klagde kun 21 søkere på avslaget. Videre er medholdsprosenten i opptakssakene fra 2018 svært lav. Kun én klagesak ble tatt til følge. Dette innebærer at vedtakene fattet i førsteinstans er riktige. Det er vår konklusjon at det likevel er hensiktsmessig å fortsette å ha fokus på gode rutiner og kvalitet i saksbehandlingen.

Formelle feil

I 2018 behandlet klagenemnda 21 klagesaker om formelle feil. Antallet har holdt seg stabilt de siste årene, men med en liten økning hvert år. Økningen kan ha sammenheng med høyere antall studenter ved UiT. Kun én av klagene ble tatt til følge, noe som illustrerer at studentene opplever at eksamen foregår på en betryggende og riktig måte. De fleste klagesakene (13) er fra Det helsevitenskapelige fakultet, men sakene er fordelt over forskjellige institutt og forskjellige emner, og har således ingen gjenkjennbare mønstre. Klagegrunner som går igjen er at spørsmålene ved muntlig eksamen blir stilt for dårlig, eller at oppgavene i en skriftlig eksamen er uklar eller utenfor pensum. Ofte bunner disse klagene ut i faglig uenighet, eller at det i realiteten er tale om klage på karakterfastsettelsen; studentene er misfornøyd med karakteren på eksamen, og klager derfor også over formelle feil ved eksamen.

Adgang til eksamen

I 2018 behandlet klagenemnda 9 klagesaker om adgang til eksamen. Av disse fikk 4 saker medhold, alle fra Det helsevitenskapelige fakultet. Sakene omhandlet studenter som søkte om dispensasjon fra tregangerregelen på bakgrunn av dokumentert sykdom under eksamen. Institutt for helse- og omsorgsfag mente at studenter på generelt grunnlag ikke kan vente til etter sensur foreligger med å levere legeerklæring og søke dispensasjon. Instituttet mente studentene ved sykdom må trekke seg fra eksamen og levere legeerklæring innen 48 timer jf. eksamensforskriften § 17, for å få rett til utsatt eksamen. Til dette bemerker vi at søknad om dispensasjon fra tregangerregelen etter eksamensforskriften § 25 og rett til utsatt eksamen etter § 17 er to ulike regelsett, og må vurderes selvstendig. Etter eksamensforskriften § 25 er det avgjørende om studenten har dokumentert tungtveiende grunner til at eksamen ikke er bestått, og dette kan utvilsomt innebære sykdom under eksamen slik vi ser det. Det må likevel gjøres en konkret og skjønnsmessig vurdering i hvert enkelt tilfelle. Vi bemerker også at bestemmelsen om dispensasjon er en kan-regel, så selv om studenten har dokumentert tungtveiende grunner er det opp til fakultetet om det skal gis dispensasjon. Vi ser imidlertid at praksis i klagenemnda er at det gis dispensasjon dersom man finner at vilkårene for dette er oppfylt.

Fordeling på det enkelte fakultet/avdeling:

Fakulteter/Avdeling	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning	7	12	9	33	9	13	7
Det helsevitenskapelige fakultet	21	19	13	36	23	33	34
Det juridiske fakultet	4	2	2	8	3	4	4
Fakultet for naturvitenskap og teknologi	0	2	2	1	7	4	1
Det kunstfaglige fakultet	1	1	0	2	1	1	0

Fakultet for biovitenskap, fiskeri og teknologi	2	6	10	8	4	4	5
Avdeling for utdanning	16	7	13	4	12	16	18
Fakultet for idrett, reiseliv og sosialfag		1	0	1	1	0	0

Vi mener antall klagesaker er jevnt fordelt mellom fakultetene, sett hen til fakultetenes studenttall.

I 2015 så man en betydelig økning av klagesaker særlig fra Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning. Flesteparten av klagesakene fra fakultetet fra 2015 var opptakssaker. Den markante økningen i antallet opptakssaker i 2015 er kommentert årsrapportene fra 2015 og 2016. Nå ser vi at antall klagesaker fra fakultetet har stabilisert seg, også med mer variasjon i forhold til saksfelt.

Behandlingstid for klagesaker

Med behandlingstid for klagesaker menes her tiden fra en klage oversendes fra førsteinstans til endelig vedtak er fattet i klagenemnda. Den reelle saksbehandlingstiden er imidlertid lenger, da førsteinstansen behandler klagen før den oversendes til klagenemnda. Universitetet er pålagt å forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold, jf. forvaltningsloven § 11a. Målsettingen er dermed at behandlingstiden skal være så kort som mulig.

Den gjennomsnittlige behandlingstiden for klagesaker i 2018 var 11 uker. Tilsvarende tall for 2017 var 13 uker, 12 uker i 2016 og 11 uker i 2015. Saksbehandlingstiden de siste årene har vært noe lang. Det er flere årsaker til noe lang saksbehandlingstid. Overordnet skyldes det arbeidsmengden til sekretariatet. Saksbehandlingstiden fra og med 2013 har gått betydelig opp grunnet en meget betydelig økning i antallet disiplinærsaker. Disiplinærsaker er særlig ressurskrevende. Mengden disiplinærsaker påvirker saksbehandlingstiden også i vanlige klagesaker, fordi en så stor andel av våre saksbehandlingsressurser brukes der. Sekretariatet prioriterer disiplinærsaker ettersom slike saker kan være svært inngripende overfor studenter.

Vi ser også at klagesaker ofte blir liggende lenge hos førsteinstans, noe som bidrar til at den totale saksbehandlingstiden blir enda lengre. Vi forsøker å gi fakultetene tilbakemelding om dette i hver enkelt sak hvor vi ser at dette forekommer.

Ny stilling som juridisk rådgiver ble lyst ut høsten 2018, og jurist Matias Hogne Kjerstad ble ansatt ved Seksjon for studieadministrasjon våren 2019. Sekretariatet til klagenemnda er altså styrket, noe som vil reflekteres i saksbehandlingstiden for klagesaker i 2019.

Disiplinærsaker

Totalt antall disiplinærsaker, samt reaksjon

År	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Antall saker	15	7	12	11	7	5	20	30	29	43	38	60
Reaksjon	12	6	11	10	7	5	15	18	20	36	27	41

Som disiplinærsaker regnes saker der universitetet selv gjennom klagenemnda kan vedta disiplinære reaksjoner overfor studenter. Disiplinære reaksjoner er inngripende overfor den enkelte, og forutsetter at universitetet har en klar lovhjemmel for inngrepet. Alle vedtak om disiplinære reaksjoner som klagenemnda fatter har hjemmel i lov om universiteter og høyskoler. Sanksjonene som denne loven hjemler er annullering av eksamen og utestengelse fra institusjoner under lov om universiteter og høyskoler på grunn av fusk ved eksamen, utestengning fra praksis på grunn av tidligere straffbare forhold, vedtak om at en student ikke er skikket til sitt studium innen lærerutdanningene og helse- og sosialfagutdanningene og eventuelt utestengning av studenten, inndragning, annullering og utestengning for bruk av falsk dokumentasjon i søknad om opptak til studium og bortvisning som følge av grovt forstyrrende opptreden. Felles for disse sakene er at det er strenge krav til korrekt og god saksbehandling, noe som fører til at forvaltningen av disse saksområdene er ressurskrevende.

Tabellen over viser antall disiplinærsaker som er behandlet av klagenemnda de siste 12 årene, og hvor mange av sakene som endte med en disiplinær reaksjon i form av utestengelse og/eller annullering av eksamen. I 2018 var antallet disiplinærsaker 60, mot 38 saker i 2017, 43 saker i 2016, og 29 saker i 2015.

Økningen i antallet disiplinærsaker de siste årene kan blant annet ses i sammenheng med at studenttallet ved universitetet har økt. Imidlertid har antallet disiplinærsaker økt markant i 2018, med 22 flere saker enn i 2017. Dette vil kommenteres særskilt nedenfor.

De fleste disiplinærsakene i 2018 gjaldt fusk i forbindelse med prøve eller eksamen. 55 av disiplinærsakene gjaldt fusk, mens 4 saker gjald merknad på politiattest, og én sak gjaldt særskilt skikkethetsvurdering.

Fuskesaker

47 av de 55 fuskesakene gjaldt fusk ved hjemmeeksamen. Siden Kvalitetsreformen i 2003 har antall eksamener økt i omfang, herunder særlig hjemmeeksamen og skoleeksamen. Det uregelmessige forholdet avdekkes som regel når eksamensoppgavene blir kontrollert i tekstgjenkjennelsesprogrammet Urkund**.** Antall hjemmeeksamener som automatisk gjennomgår tekstgjenkjennelsessystem har økt drastisk de senere årene. Samtlige digitale eksamener ved UiT gjennomgår nå automatisk tekstgjenkjennelsessystem. Dette utgjør hele 87 % av alle eksamenene

ved UiT. Fra våren 2020 vil også alle bachelor- og masteroppgaver gjennomgå tekstgjenkjennelsessystem.

Den vanligste formen for fusk ved hjemmeeksamen er plagiering. Plagiering er et komplekst tema. Akademisk skriving må synliggjøres som en naturlig del i alle studier ved universitetet. Videre må alle faglærere anse det som naturlig å gi veiledning og tilbakemelding vedrørende studenters bruk av kilder og referanseteknikk i hele studieløpet. Studentene må fra begynnelsen av bli gjort oppmerksom på at korrekt bruk av kilder både er kompetansemål i studiet og vurderingskriterier ved eksamen. Hva som er god kildebruk og akseptabel referanseteknikk innen det enkelte fagområde er noe som må modnes, og det vil være naturlig at kravene og dybden økes gradvis innenfor studieprogrammet. Den antatt beste måten å lære dette på vil være å skrive i prosess med tilbakemelding fra, og i diskusjoner med, medstudenter og faglærere.

I 16 av de 47 sakene om fusk ved hjemmeeksamen gjaldt det fusk i form av utilstrekkelig kildehenvisning, særlig henvisning til nettkilder. En gjennomgang av sakene viser at universitetet i de aller fleste tilfeller har oppfylt sin informasjons- og veiledningsplikt angående regler for kildebruk. I 2015 skyldes flere av frifinnelsene at universitetet ikke hadde sannsynliggjort at studenten hadde fått tilstrekkelig opplæring og veiledning om reglene om kildebruk. Siden 2015 har det ikke vært noen slike saker. Dette viser at fakultetene har tatt grep hva gjelder opplæring i kildebruk.

Vi ser derimot at det muligens ikke gis tilstrekkelig informasjon og veiledning om bruk av andres tidligere leverte eksamensbesvarelser som kilder, eksempelvis master- og bachelorgradsoppgaver og tidligere eksamensbesvarelser som er gjort tilgjengelig på internett. 14 av fuskesakene i 2018 omhandlet bruk av slike besvarelser. Det kan virke som flere studenter er av den oppfatning at andre studenter sine offentliggjorte besvarelser ikke er å regne som kilde, og dermed ikke underlagt reglene for kildebruk. Studentene oppgir ofte kilder som er nevnt i disse besvarelsene, men oppgir ikke selve besvarelsen som primærkilde. Dette har synliggjort et behov for veiledning angående bruk av slike kilder. Det er viktig at det presiseres overfor studentene at andres offentliggjorte besvarelser skal refereres til og oppgis som kilde på lik linje som andre «ordinære» kilder.

Vi så også at flere studenter bruker andre studenter sine tidligere eksamensbesvarelser fra samme emne, som de gjerne har fått låne av en medstudent. Dette er ikke å regne som en kilde som sådan, ettersom arbeidet ikke er offentliggjort. For omfattende bruk av medstudenters eksamensbesvarelser vil imidlertid kunne rammes av forbudet mot å presentere andres arbeid som sitt eget. Det er viktig å presisere overfor studentene at dette vil kunne utgjøre fusk.

Videre så vi at flere av sakene om fusk ved hjemmeeksamen gjaldt ulovlig samarbeid. Selv om hjemmeeksamen i utgangspunktet skal være et individuelt arbeid, har studentene i en viss grad anledning til å samarbeide med andre studenter. I noen tilfeller blir studentene også oppmuntret til samarbeid. En gjennomgang av sakene viser at flere fakultet ikke i tilstrekkelig grad gir informasjon og veiledning om hvor grensene for samarbeid går, altså hva som utgjør lovlig samarbeid under hjemmeeksamen. Det er et behov for at fakultetene vurderer dette nærmere og informerer studentene om forventinger og krav ved den enkelte hjemmeeksamen. Det bemerkes at antallet fuskesaker om omhandlet ulovlig samarbeidet har gått ned siden 2017.

I 2018 så vi særlig at flere studenter leverte hjemmeeksamener som inneholdt store deler tekst fra egne tidligere eksamensbesvarelser. Etter eksamensforskriften regnes det som fusk å levere en

eksamensbesvarelse som tidligere er levert ved UiT. Problemet oppstår når en student leverer en eksamensbesvarelse som inneholder bare deler av eget tidligere arbeid uten at dette er henvist til. Studentene får sjeldent opplæring i at dette kan anses som selvplagiering. Vi ser et behov for å presisere i forskriften det også vil kunne anses som fusk å benytte deler av egne tidligere eksamensbesvarelser. Klagenemnda har i slike saker funnet det tilstrekkelig å vedta annullering av eksamen, og altså ikke utestenging, da det anses som mindre uredelig å plagiere seg selv enn andre.

I 2018 ble studenten frikjent i 17 av 55 fuskesaker. Det ble vedtatt reaksjon i 38 av sakene, altså 69 % av totalt antall fuskesaker. I 2017 ble det reaksjon i 70 % av sakene. I 2016 ble det reaksjon i 84 % av sakene. Grunnen til færre reaksjoner i 2017 og 2018 kan være at økt bruk av tekstgjenkjennelsessystem innebærer at fakulteter sender saker videre til klagenemnda i de tilfeller hvor treffprosenten er høy, og ikke gjør en tilstrekkelig nærmere vurdering av om det faktisk foreligger fusk. Treffprosent i plagiatkontroll innebærer ikke nødvendigvis fusk. Det må foretas en konkret vurdering av blant annet omfanget av tekstlikheten og hvor stor grad av uredelighet som foreligger. I de fleste av sakene hvor studenten ble frikjent i 2018 var det tale om utilstrekkelig henvisning av kilder. Klagenemnda kom etter en konkret helhetsvurdering til at kildebruken ikke innebar fusk, men heller lavere grad av faglig selvstendighet i besvarelsen. I slike tilfeller bør dette reflekteres i karakter på eksamen, og ikke nødvendigvis resultere i at det reises sak om mistanke om fusk.

For å oppsummere skyldes det høye antallet fuskesaker i 2018 økt bruk av automatisk tekstgjenkjennelsessystem. Det er likevel vår vurdering at flere av fuskesakene kunne vært unngått med større grad av faglig veiledning av studentene om kildebruk, særlig bruk av andre studenter sitt arbeid, både tidligere eksamensbesvarelser som er offentliggjort og tidligere eksamensbesvarelser som studentene får låne av medstudenter. Det er svært viktig at universitetet og fagmiljøene driver forebyggende arbeid.

Andre disiplinærsaker

I tillegg behandlet klagenemnda i 2018 som nevnt fire saker om utestengning fra praksis på grunn av merknad i politiattest. I to av sakene ble resultatet utestengning fra praksis på grunn av bruk av illegale rusmidler. Studenter som skal ha praksis med sårbare grupper har en særlig plikt til å være rusfrie, trygge og gode rollemodeller. Vi bemerker at der merknaden er knyttet til tidligere bruk av illegale rusmidler og man fortsatt er i tvil om hvorvidt studenten har lagt all bruk av illegale rusmidler bak seg, kunne studenten tidligere etter en konkret vurdering få adgang til praksis mot å levere rusmiddelanalyser i en fastsatt periode fremover. Felles klagenemnd har nå signalisert det standpunkt at institusjonene ikke har hjemmel til å be studenter om å rusteste seg i saker etter uhl. § 4-9, og UiT anser seg bundet av dette standpunktet. UiT og Universitetets klagenemnd har som følge av dette justert sin praksis, og alle saker om merknad i politiattest blir nå utredet uten rusmiddelanalyser som dokumentasjon. Etter den nye praksisen vil noen flere studenter enn før kunne bli utestengt fra praksisstudier etter uhl. § 4-9, fordi man ikke har tilstrekkelig dokumentasjon for at studenten er rusfri og dermed kvalifisert for praksisstudier.

Klagenemnda behandlet videre i 2018 sin første skikkethetssak. Klagenemnda vedtok å utestenge studenten fra en pedagogisk utdanning samt tilsvarende utdanninger i 5 år. Studenten ble ansett som uskikket blant annet på bakgrunn av alvorlige psykiske vansker. Vedtaket ble påklaget, og Felles

klagenemnd satte ned utestengelsesperioden til 2 år, blant annet med den begrunnelse at man ikke hadde tilstrekkelig informasjon om studentens helsetilstand eller videre behandlingsmuligheter. Sektoren har reagert på at Felles klagenemnd i flere skikkethetssaker har valgt å sette ned utestengelsesperioden i saker hvor man finner det klart sannsynliggjort at studenten ikke vil kunne være skikket om 2 år.

Klager over vedtak fattet i disiplinærsaker

I 2018 ble 7 av klagenemndas vedtak i disiplinærsaker påklaget til Felles klagenemnd. De fleste klagene var begrunnet med at studenten mener vedkommende ikke har fusket forsettlig, samt at annullering av eksamen og utestengelse i to semestre er en for streng reaksjon. I alle sakene som Felles klagenemnd behandlet i 2018 ble resultatet at klagenemndas vedtak ble stadfestet.

Behandlingstid for disiplinærsaker

Saksbehandlingstiden i disiplinærsaker regnes her som den tiden som har gått fra universitetsdirektøren er underrettet om saken, til vedtaket er truffet i klagenemnda.

Behandlingstiden for disiplinære saker i klagenemnda i 2018 var gjennomsnittlig 16 uker. I 2017 var behandlingstiden 19 uker. De to siste årene viser en nedgang fra 2016 hvor saksbehandlingstiden var 26 uker.

I disiplinærsaker gjelder det spesielle krav til saksbehandlingen. Annullering av eksamen og utestenging er inngripende og har alvorlige konsekvenser for den enkelte. Det gjelder særlige rettssikkerhetshensyn i disse sakene, og universitetet har ansvaret for forsvarlig saksbehandling. Saken skal utredes grundig og studenten skal få god tid til å uttale seg om forholdet. Disse sakene kan bli prøvd i retten, og studenten har krav på at universitetet dekker advokatbistand gjennom hele klageprosessen og eventuell domstolsbehandling i tingretten. Feil saksbehandling kan gi grunnlag for erstatningsansvar for universitetet.

Samtidig er det viktig at studenten får saken hurtig avgjort. Saksbehandlingen for disiplinærsaker er for tiden lengre enn ønskelig. Dette illustreres av at Felles klagenemnd har redusert utestengelsesperioden i fuskesaker på bakgrunn av lang saksbehandlingstid. I de aktuelle sakene hadde det tatt over ett år fra studenten avla eksamen til saken ble behandlet av klagenemnda.

Den økte saksbehandlingstiden i disiplinærsaker de siste årene er imidlertid naturlig tatt i betraktning sekretariatets arbeidsmengde, med rekordmange saker om fusk og skikkethet de siste årene. Videre kan det ta lang tid å skaffe til veie relevant dokumentasjon som skal danne grunnlag for behandling i klagenemnda. I fuskesakene gjelder dette særlig kildene det mistenkes at studenten har plagiert fra. Å markere og krysshenvise mellom kildene og studentens eksamensbesvarelse opptar også tid og ressurser, enten det er fagmiljøet eller sekretariatet som foretar dette arbeidet.

Det brukes også mye ressurser på saker om særskilt skikkethetsvurdering. De sakene som går til nemndsbehandling krever særlig mye ressurser, men det brukes også mye ressurser i forbindelse med sakene som ikke går til nemndsbehandling, men som avsluttes på et tidligere stadium.